

Rondom Petrus en Paulus

Infoblad RK parochie - Leiden en ommelanden

December 2021 -
Januari 2022
No. 3

Wat is het kerstfeest je waard?

Redding

Niemand kan met absolute zekerheid de toekomst voorspellen. Toch zijn de meeste mensen nieuwsgierig wat de toekomst zal brengen. Velen zijn met hoop en vrees vervuld en wachten vol spanning af hoe alles zich zal gaan ontwikkelen. In de Adventsperiode lezen wij in het Lucasevangelie hoofdstuk 3 over Johannes de Doper, die in de woestijn zegt: *Bereidt de weg van de Heer. Heel Gods mensheid zal Gods redding zien!! Hij zal u dopen met de heilige Geest. Wilt u de weg naar de redding bereiden?*

Verwachting

Naar wie of wat kijken wij uit? Hoe laten wij het licht schijnen in de soms duistere wereld? Welke hoop willen wij ontvangen in ons hart dat soms huilt van de wanhoop? Langzaam vult de stal zich. Een Kind is ons geboren! Herders en koningen komen op bezoek. Zij staan oog in oog met het licht in de wereld: Heden is jullie een redder geboren.

Zij gaan erover vertellen en zingen: *Eer aan God in den hoge*
Zing je met hen mee?

Geschenk

In een eenvoudige kribbe en in de duistere nacht wordt een Kind geboren. God wil het leven met ons delen en bijzonder met hen die moeten leven in doodse duisternis. Mensen die door

gebeurtenissen in hun leven het geluk niet kennen, die moeten vluchten, ziek zijn of gaan sterven. Hij zegt zo tegen eenieder van ons: jij bent Mijn kind! Ik houd van jou en wat er ook gebeurt: Ik blijf bij je, Ik laat jou niet los.
Aanvaarden wij dit geschenk?

Hoop

De boodschap van Kerstmis mogen wij niet voor onszelf houden, het koesteren en bewaren, maar juist vertalen naar de mensen om ons heen. Als de hoop wordt vertaald in keuzes en gebaren van liefde, aandacht, gerechtigheid en solidariteit, zal de hoop van het Licht de duisternis in het leven van mensen verminderen.

Ervaart u die hoop in uw hart?

Kom en je zult het zien. In die gedachte wens ik u allen namens het pastorale team een Zalig Kerstmis.

pastoor W.P.L. Broeders

'Avondklokdown' in de Advent en met Kerstmis

Deze weken vragen de bisschoppen ons om geen vieringen na 17.00 uur te houden. Dat betekent dat de Avondvieringen van onze parochie vervroegd zijn naar 16.00 uur. Dat geldt voor de zaterdagavondvieringen (tijdelijk Lodewijk i.p.v. Petrus, en de Sint Jan), voor de Engelse Mis (Lodewijk) en de drie Avondmissen in de week (dinsdag Lodewijk – woensdag Joseph – vrijdag Lodewijk). Zodra dit verzoek vervalt keren de oude tijden (en de Petruslocatie) weer terug en bij verschijnen van dit nummer is dat hopelijk al weer dichterbij.

Geen publieke Nachtmissen

De bisschoppen hebben ook aangegeven dat er geen publieke Nachtmissen zullen zijn. Het is immers niet te voorzien hoeveel bezoekers er zullen komen en wellicht is de 17.00 uur limiet nog van toepassing.

De bisschoppen gaven op 1 december hierover uitsluitend, om parochies niet te lang in onduidelijkheid te laten vanwe-

ge alle voorbereidingen. De televisie en internet hebben op Kerstavond hun aanbod.

Kerstochtend

Op Kerstmis zelf, zaterdag 25 december, in de ochtend zijn de vieringen wel toegankelijk. Voor onze parochie betekent dat er op die Kerstmorgen in iedere kern de Eucharistie wordt gevierd! Dankzij enkele priesterassistenten! Het schema vindt u bij de diverse regio's en op blz. 14-15. Ook voor eventuele extra (kinder-)vieringen op die morgen. Wellicht is er voor bepaalde kerken aanmelding of een kaartsystem nodig. Maar wel zo, dat er voor 'passanten' altijd nog plek is. De kerken zijn dus open en ook na Kerstmis is een ieder welkom bij de zondagsvieringen en de weekmissen. Geen 1,2 of 3G beleid, wel de verstandige maatregelen. Hopelijk kan alles snel weer op de gebruikelijke tijden met alle andere mogelijkheden rond bijv. communie-uitreiken, koorzang en bijeenkomsten.

Pastoor Smith

Vormselviering

Op zaterdagmiddag 30 oktober hebben 18 kinderen en 4 volwassenen het Heilig Vormsel ontvangen. Onze bisschop mgr. van den Hende ging voor in de Eucharistie. Gelukkig konden er naast de ouders ook verdere familie en bekenden bij aanwezig zijn. Als parochie zijn we blij met de tieners en de volwassenen, die het Vormsel ontvingen.

Kinderen: Alwin Boom, Dennis de Castro, Victoria van Delft, Gabriela van Egmond, Jasper Hendriks, Philip Kleemans, Niels Koch, Sander Kras, Bram ter Kuile, Juliano Liauw, Liana Murray, Andy Ndikumana, Imena Ngarambe, Lucas Prins, Yves Sneiders, Kurt Stoker, Lars Stoker, Joey Temanu, **Volwassenen:** Sunny Kuiper, Thera en Jonathan Leenman, Caroline Zantonique.

Actie Kerkbalans: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'

Van zaterdag 15 januari tot zaterdag 29 januari 2022 vindt weer de jaarlijkse Actie Kerkbalans plaats. U wordt dan weer benaderd om de kerk financieel te steunen door een bedrag toe te zeggen. Dan kan een maandelijks bedrag zijn, een bijdrage per kwartaal of één gift voor het gehele jaar. Alle giften per bank aan de kerk zijn fiscaal aftrekbaar en zelfs zonder de 1%-drempel als u een periodieke gift geeft voor ten minste vijf jaar. Het thema van de Actie is 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. Want ook in de toekomst willen we als kerk van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken.

Uitnodigend zijn voor jonge mensen die hun leven nog voor zich hebben. Als kerk krijgen we geen subsidie. De financiële bijdrage van onze parochianen is noodzakelijk om te kunnen bestaan. Daarom hopen we weer op uw steun!

De grote parochie heeft een begroting bij het bisdom ingediend met een nadelig saldo van enkele tienduizenden euro's. Op een begroting van 1,1 miljoen euro valt dat mee in deze onzekere coronatijd, maar toch heeft de parochie net als u graag een sluitend huishoudboekje. Uw gift via de bank of de collecteschaal komt ten goede aan uw eigen parochiekern. Dat geldt ook voor legaten die parochianen nalaten via hun testament.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op zondagmiddag 23 januari zijn alle vrijwilligers van de grote parochie bij deze uitgenodigd door het bestuur en pastoraal team om gezamenlijk het glas te heffen op een gezegend 2022. Naast terugblikken en vooruitkijken is er alle ruimte elkaar gezellig te ontmoeten.

Als alles voorspoedig verloopt, zal de nieuwe vicevoorzitter van het bestuur zich voorstellen! De naam blijft nog even geheim, want de benoeming is er nog niet. Wilbert van Erp stopt dan als vicevoorzitter wat hij sinds de parochiefusie in 2012 is geweest. De bijeenkomst is in het atrium van De Goede Herder aan de Rijndijk in Zoeterwoude van 15.00-16.30 uur.

Berichten vanuit het RK Vicariaat Merenwijk, dat dit jaar 50 jaar bestaat!

Sint Maarten in de Merenwijk

Op donderdag 11 november stonden zo'n 40 kinderen met lampionnen te zingen bij de Regenboog. Zou Sint Maarten komen? En ja, daar kwam hij, een koene romeinse ridder op een echt paard!

In optocht ging het naar het grasveld achter de Regenboog, waar een bibberende bedelaar om een aalmoes vroeg. Sint Maarten bedacht zich geen moment, sprong van zijn paard, scheurde zijn mantel

doormidden en gaf de helft aan de bedelaar. Die was daar erg blij mee. De kinderen zongen nog een lied en mochten daarna (met hun ouders) en hun brandende lampions de wijk in.

Advent en Kerstmis in de Merenwijk

Op zondagmiddag 28 november (1e zondag van de Advent) begonnen de jongste kinderen aan de voorbereidingen van Kerstmis door het maken van een mooie adventskrans. De grotere kinderen hadden 's morgen tijdens de viering al een begin gemaakt met het 'plakboek van Lucas'. Elke zondag komt daar een bladzijde bij, totdat we Kerstmis mogen vieren.

Een overzichtje van alle kerstvieringen in De Regenboog staat op pagina 10 onderaan.

Jubileumjaar

In dit jubileumjaar willen we de hele Merenwijk laten mee vieren met 50 jaar De Regenboog. Het Kerstfeest is hiervoor een uitgelezen gelegenheid.

Daarom willen we dit jaar op zaterdag 18 december naast de activiteiten in de Kopermolen een aantal 'kersttaferelen' tot leven brengen rondom De Regenboog, langs een route die we via een kaartje bekend maken. Denk bijvoorbeeld aan herders rondom een kampvuur op het veld achter de kerktuin, die aan voorbijgangers kaneelbolletjes uitdelen uit hun knapzak. Een engelenkoortje iets verder op het pad. Een levende kerststal in de kinderboerderij. Ideeën te over!

Kerst-quiz 2021

Hoe goed is uw kerst-kennis? Zonder te googelen!

Maar als u deze Rondom heel goed leest ...

1 Waarom moesten Maria en Jozef naar Bethlehem toe?

- A Daar was familiehelp voor de bevalling
- B Bevel van keizer Augustus
- C De ster leidde hen naar dit dorp toe

2 De naam Bethlehem betekent

- A Huis van het brood
- B Klein dorpje
- C Geboorteplaats

3 De koning die niet blij was met geboorte van de Messias heette

- A Augustus
- B Pontius Pilatus
- C Herodes

4 Welke Evangelieën vertellen ons uitvoerig over de geboorte van Christus?

- A Johannes en Marcus
- B Matteüs en Lucas
- C Lucas en Johannes

5 Welke kleuren horen in de kerk bij Advent en Kerstmis?

- A Rood en wit
- B Paars en wit
- C Wit en groen

6 Welke namen zijn aan de drie koningen gegeven?

- A Caspar, Melchior en Balthasar
- B David, Johannes en Benjamin
- C Melchior, Balthasar en Walter.

7 Een andere naam voor het feest van Drie-koningen is

- A Sterrenfeest
- B Epifanie
- C Besnijdenis des Heren

8 Wat gebeurde er 40 dagen na de geboorte van Jezus?

- A De heilige Familie vlucht naar Egypte
- B De kinderen in Bethlehem worden vermoord
- C Maria en Jozef gaan met het Kind naar de tempel in Jeruzalem

9 Toen Maria, Jozef en Jezus terugkeerden uit Egypte gingen ze wonen in

- A Jeruzalem
- B Bethlehem
- C Nazareth

10 De Kersttijd duurt in de huidige liturgie tot en met

- A Aswoensdag
- B Maria Lichtmis
- C De Doop van de Heer

Antwoorden op blz. 7

Wat vieren we eigenlijk met Kerstmis?

Enkele reacties 'van de straat': "Feest van het licht." "Saamhorigheid en verdraagzaamheid" "Geboorte van het Kind." "Vrede op aarde."

Het klopt allemaal, maar er is meer. Op 25 december vieren we de geboorte van Jezus Christus. Wie is dit Kind, dat ontelbaren heeft geleid in hun leven en voor wie mensen zelfs hun leven hebben gegeven? Wie is Jezus, die zoveel goeds gebracht heeft en die nu door meer dan 2 miljard mensen als dé Heer erkend wordt? Hij was geen profeet. Hij was geen 'super goed mens'. Hij was geen wijze leraar of rabbi. Hij was geen messias-gestalte. Hij was geen charismatische leider ... Die zijn er meer geweest en zullen er telkens weer zijn, maar zonder de wereldwijde impact als die van Jezus Christus! Hij is dus anders. Hij is een uniek iemand. Daarom kan Hij niet in een van die bovengenoemde vakjes geplaatst worden.

Het antwoord is dit: Jezus is God de Zoon. God de Zoon is er altijd geweest, van alle eeuwigheid tot in alle eeuwigheid, samen met God de Vader en God de heilige Geest. Eén God in drie Personen. Op een bepaald moment in de tijd werd God de Zoon mens en werd Hij geboren uit de maagd Maria. Hij kreeg de naam Jezus. Hij is dus én God (de Zoon) én mens.

Is dit spitsvondige theologie? Nee, het is basiskennis van het christelijk geloof. We hernemen het hier nog een keer, om aan te geven wat we met Kerstmis vieren. Het Kind dat geboren wordt is God de Verlosser. Dat verklaart waarom de persoon van Jezus uniek is. Voor Hem en na Hem is er niet nog 'een god' als een volledig mens geboren om ons te verlossen.

Wat vieren we eigenlijk met Kerstmis? Het Kind dat geboren wordt is God de Verlosser. Dat verklaart waarom de persoon van Jezus uniek is. Voor Hem en na Hem is er niet nog 'een god' als een volledig mens geboren om ons te verlossen.

"Kerstmis is vaak een luid feest. Het doet ons echter goed om een beetje stil te worden en naar de stem van de liefde te luisteren."

Paus Franciscus

Klopt de datum? Klopt het jaar?

We vieren de geboorte van Jezus op 25 december nu 2021 Anno Domini. Is Hij inderdaad 2021 jaar geleden geboren? Begin 6e eeuw is de monnik Dionysius Exiguus terug gaan tellen naar het jaar 1. Het jaar 0 bestaat dus niet. Hij presenteerde zijn berekening aan de toenmalige paus. Langzaam werd het gewoon om over het jaar X.A.D. te spreken, in het jaar des Heren. Wij kennen de uitdrukking: v.Chr. en n. Chr., voor en na Christus, dat wil zeggen voor en na de geboorte van Christus. Maar Dionysius heeft zich een paar jaar verteld. Het Evangelie vermeldt immers dat Herodes de koning was van Judea. Het gaat om Herodes de Grote omdat zijn dood kort na de geboorte van Jezus viel. Deze Herodes stierf in 4 vóór Christus!

De Menswording van God de Zoon laat ons zien dat God niet ver weg is, maar 'één van Hen, werd één van ons.' Zo kan Jezus als mens ons tonen wie God is. En als God-mens is Hij de enige en ware Verlosser van de wereld.

Dat is de kern van Kerstmis. Al het andere volgt hieruit: het licht, de saamhorigheid en verdraagzaamheid, vrede op aarde en nog veel meer. Zelfs de kerst-sfeer en het kerst-gevoel, gaan hier op terug. We weten ons geborgen in een groter geheel. En dat grotere wordt zichtbaar in het kleine, het Kind in de kribbe dat God is.

Pastoor Smith

Contactadressen

Centraal secretariaat: Lorentzkaade 16A, 2313 GB Leiden, 071 737 00 87 (doordeweeks 9.30-11.30 uur), petrusenpaulusleiden@gmail.com
Pastoor **W.P.L. Broeders:** 06 271 401 17, w.p.l.broeders@gmail.com,
Pastoor **J.H. Smith:** 071 513 07 00, jhsmitpr@gmail.com,
Diaken **G.J. Clavel:** 06 537 323 62, diakengjclavel@gmail.com,
Pastoraal werker **Marlène Falke-de Hoogh:** 06 532 491 87, m.dehoogh@hotmail.com

www.petrusenpaulusleiden.nl

Colofon

Jaargang 17, nummer 3 - December 2021-Januari 2022
Rondom Petrus en Paulus is een uitgave van de R.K.-parochie HH. Petrus en Paulus in Leiden, Leiderdorp, Stompwijk en Zoeterwoude
De redactie is bereikbaar via het centraal secretariaat.
Redactie ad interim: Wilbert van Erp en pastoor Smith
Vormgeving: Grafisch Buro Versteegen Vormgeving - Leiden
Overname van teksten uit dit blad is prima, mits met bronvermelding. Bijdragen voor Rondom Petrus en Paulus zijn welkom op NL48 INGB 0006 2454 71 t.n.v. HH Petrus en Paulusparochie, Leiden.
Nummer 4 komt uit op 6 februari 2022. Deadline 17 januari.

Echt iets lekkers!

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
Telefoon 071-576 12 74

Kerkelijk Centrum
De Regenboog

Verhuur van zalen
4-20-50-100-250
personen
Vergaderingen
recepties
cursussen
bijeenkomsten
Gratis parkeren!

Beheerder: R. van Heyningen
Watermolen 1, Leiden, 071-5212858
Email: beheerder@kcregenboog.nl
www.deregenboogmerenwijk.nl/verhuur

uitvaartverzorging

Janson & Bolland

071 5 12 21 12
dag en nacht bereikbaar

Uitvaartcentrum Levendaal
Levendaal 103
2311 JG Leiden

Afscheidscentrum Oegstgeest
Piet Heinlaan 42a
2341 SL Oegstgeest

info@uitvaartcentrumlevendaal.nl
www.uitvaartcentrumlevendaal.nl

R.K. Begraafplaats Zijlpoort

Een rustplaats voor
katholieken uit Leiden
en omgeving.

Keuze uit een algemeen-,
familie- en urngraf.

Beheerder: mevrouw S. Klerks,
Haven 64, 2312 ML Leiden,
tel. 071-522 6166, e-mail:
info@begraafplaatszijlpoort.nl,
www.begraafplaatszijlpoort.nl

Het bestuur dankt alle gulle gevers die zo spontane op onze brief gereageerd hebben door een financiële bijdrage te doen!

R.K. Zorgcentrum
ROOMBURGH

Zorgzaam, betrokken en gastvrij

Hof van Roomburgh 46
2314 ZC Leiden

T | 071 589 22 00

W | www.roomburgh.nl

Ondersteuning

Zelfstandig wonen met ondersteuning.
Roomburgh biedt de volgende services:

THUISZORG
DAGBESTEDING
INDIVIDUELE BEGELEIDING
MAALTIJDSERVICE
HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

Zorg & wonen in Roomburgh

Roomburgh beschikt over
diverse voorzieningen:

KAPEL
KAPSALON
ACTIVITEITEN
RESTAURANT
GEZONDHEIDSCENTRUM

Rooms-katholieke identiteit

Roomburgh beschikt over een eigen kapel en een eigen rector. Dagelijks wordt de Heilige Mis gevierd.

Vrijwilligers

Wilt u iets betekenen voor de oudere medemens?
U bent van harte welkom.

Kribbe, Kruis en Eucharistie

De geboorte van Jezus is een van de meest afgebeelde gebeurtenissen uit de geschiedenis. Kerstkaarten en kerstmails zijn zelden hetzelfde. Deze afbeelding hiernaast is rond 1400 gemaakt. Het bevat mooie details, zoals Jozef die met een ontblote voet (heilige grond?) het eten verzorgt, de herder én zijn hond die opschrikken van de engel, de os die wat eet en de ezel die naar Maria kijkt, de prachtig blauwe mantel van Maria als teken van haar zondeloosheid, de (mini) heilige Geest boven haar hoofd, het rijp op de dankrand.

Maar in dit schilderij wordt ook uitgedrukt wat vanaf het begin van de Kerk duidelijk was. God de Zoon is mens geworden om aan

het kruis te sterven. In het kerstlied *Er is een Kindeke ...* klinkt ook: *"Kwam op de aarde en droeg al zijn kruis."* In deze afbeelding is in het fronton van het dak een kruisvorm te zien. Bovendien is de kribbe, de voederbak, gemaakt als een soort grafkist. In het Evangelie zelf wordt een band verondersteld tussen de doeken waarin het kindje wordt gewikkeld (Lucas 2,7) en het dode lichaam van Jezus wordt begraven (Johannes 20,7, Zie ook Catechismus van de Katholieke Kerk nr. 515).

Bij de Kribbe en het Kruis hoort ook de Eucharistie, de drie grote heilsmysterieën die Sint Franciscus zo dierbaar waren en de kern van zijn spiritualiteit vormen. Ook de Eucharistie is in deze afbeelding herkenbaar, doordat de schuur afgebeeld is als een soort sacraments-baldakijn. Bethlehem betekent 'Huis van het Brood' en het Kindje lag in een voederbak als het ware Voedsel. Met Kerstmis kijken we dus meteen al vooruit naar de Goede Week en naar Pasen. Ze horen bij elkaar en we willen dan ook al die dagen even aandachtig meevieren in de kerken.

Advents- en kerstcampagne 2021: een gezonde start voor moeder en kind

De MOV-werkgroepen van de HH. Petrus en Paulus hebben gekozen voor het project in Somalië 'Verbeteren van de geboortezorg', omdat dit past bij het Kerstfeest, wanneer wij de Geboorte van Jezus vieren. Somalië is aan het herstellen van twintig jaar burgeroorlog en een recente hongersnood. Een van de gevolgen hiervan is, dat in het hele land de kwaliteit en bereikbaarheid van de gezondheidszorg en geboortezorg ronduit slecht is. In 2020 is er in de stad Burdhubo in het zuiden van het land een gezondheidscentrum opgezet, dat aanstaande moeders professionele geboortezorg en begeleiding biedt. Het project is er op ge-

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

richt het belang van deze geboortezorg duidelijk te maken, het vertrouwen erin te laten toenemen en te organiseren dat het een herkenbare plek krijgt in de bestaande lokale gezondheidszorg.

Wat doet Adventsactie: Met dit project willen we in de stad Burdhubo en de omliggende kampen voor ontheemden, professionele

geboortezorg en begeleiding bieden aan 720 zwangere vrouwen, 240 jonge moeders en 150 pasgeborenen. Verder ontvangen 150 kinderen jonger dan vijf jaar inenting tegen infectieziekten. Het project wordt uitgevoerd door Trocaire, een internationale katholieke hulporganisatie.

Hoe kunt u helpen? Gedurende de Adventsperiode zal achter in de kerken een speciale collectebus staan. Of u kunt rechtstreeks doneren op NL89 INGB 0653 1000 00 t.n.v. Adventsactie-Den Haag of geld overmaken via de QR-code, die te vinden is op de folder. Vermeld bij uw overschrijving **Somalië**.
Werkgroep MOV/Diaconie 'De Goede Herder'

Nieuws vanuit De Bakkerij

Soms zit het mee

In oktober was er geen vuiltje aan de lucht en leken we duidelijk terrein te winnen in de strijd tegen corona. Die maand schreven we vanuit De Bakkerij het Jaarplan 2022 onder de titel "Grensgangers en randfiguren" dat inmiddels ook te vinden is op onze website www.debakkerijleiden.nl. In oktober mochten wij in De Bakkerij ook een kersverse fondsenwerver begroeten in de persoon van Monniek Leendertse. De sollicitatieprocedure voor een nieuwe coördinator of teamleider ter opvolging van Ton Snepvangers die 1 juli 2022 met pensioen hoopt te gaan, nadert als alles mee zit zijn ontkenning. Dus ook daar is er goed nieuws te melden.

Soms zit het tegen

Maar half november moesten we de ontmoetingsmaaltijd in de opmaat naar het Diaconaal

Weekend alweer annuleren omdat het aantal infecties in ons land zorgwekkende vormen aannam. Eind november - als dit stukje geschreven wordt - staan we voor nog strengere maatregelen die een code zwart in de ziekenhuizen moeten voorkomen. Dus we moeten dus werken met dagkoersen, ook in het "helpen waar geen andere helpers zijn"!

Kerstbubbels gevraagd

Een geplande bijeenkomst voor vrijwilligers van De Bakkerij zullen we noodgedwongen weer moeten annuleren en welke vorm dit jaar het traditionele Kerstdiner voor dak- en thuislozen, dat op donderdag 22 december gepland staat in de Marekerk, zal aannemen, blijft nog een verrassing. Wat u wel nog kunt doen is bijdragen aan de inzamelingsactie van verzorgings-

producten voor deze kwetsbare groep onder de titel "Kerstbubbels". Shampoo, zeep, tandpasta, tandenborstels, menstruatieproducten, deodorant, kammen en borstels kunt u t/m 16 december (dat is al gauw als u dit leest!) inleveren bij Diaconaal Centrum De Bakkerij aan de Oude Rijn 44b.

Kerstcollecte

In sommige kerken wordt er tijdens/na de kerstvieringen voor De Bakkerij gecollecteerd. Mocht dat bij u niet zo zijn, kunt u de kruimels van uw feestdis natuurlijk doneren aan De Bakkerij: rekeningnummer Diaconie Leiden: NL 46 INGB 0000 0970 65. Zo kunnen we ook te midden van de donkere tijden naar Kerst samen altijd nog wat licht verspreiden.

Wij wensen wij u vanuit Diaconaal Centrum De Bakkerij hele fijne Kerstdagen toe en een stralend begin van het nieuwe jaar.

Om- en vooruitzien

Ook als je geen corona hebt is het een moeilijke en misschien wel onzekere tijd. Het dagelijks leven is niet wat het was en er is zoveel behoefte aan hoop en lichtpuntjes. Het zijn helaas hele andere feestdagen dan dat we allemaal hadden gedacht. Toch hoop ik dat we er mooie dagen van maken met elkaar. Niet fysiek samen, maar wel in elkaars hart. Zo kunnen we deze moeilijke tijd vol kracht en liefde doorstaan. Want hoop is een lichtje in je hart dat vandaag moed geeft en morgen kracht.

Ik heb een kerstwens:

Als terugkijken pijn doet, vooruitkijken je bang maakt, kijk dan naast je. Ik ga met je mee zegt Jezus, Ik ben altijd bij jou. Alle dagen. Dat dit het kleine lichtje is dat aanwezig is in uw hart. Het straalt van hoop en vriendschap. Dat wil ik aan u doorgeven, opdat u het zult bewaren en koesteren en misschien zelf ook zult verspreiden.

Margreet Onderwater - Gebedsleider

Terugblik Allerzielen Sint Jan

Met een goed gevoel kijken we terug op de vieringen rond Allerzielen. Dankbaar dat we troost konden bieden aan hen die het afgelopen jaar iemand moesten loslaten en fijn dat zovelen ondanks regen en wind de weg naar de begraafplaats wisten te vinden voor de zegen over de graven door pastoor Broeders en gebedsleider Margreet Onderwater. NB: ook op de begraafplaatsen van De Goede Herder en de Laurentius waren er mooie vieringen.

Vorbereidingen voor Kerstmis in de Sint Laurentius

De Kerst begon al vroeg, toen maanden geleden. het huis waar de kerstspullen opgeslagen lagen werd verkocht. Alle dozen pasten eigenlijk niet op de zolder van de pastorie. De oplossing was alles sorteren en uitzoeken. Spullen om kerststukken mee te maken en spullen om te verkopen op een kerstmarkt in de kerk t.b.v. het kerk versieren. Wat was dat gezellig, met een klein groepje alles uitgezocht. Tafels achterin de kerk neergezet, alles gesorteerd op prijs, koffie gezet en de verkoop kon beginnen. Er is veel verkocht en een mooi bedrag bijeen gebracht. Wat niet verkocht was is voor een deel naar Kringloop Het Graalhuis in Zoeterwoude gebracht. Iedereen blij. Hopelijk heeft ook u een mooie, vredige en vooral een mooi versierde Kerst!

Marjolein Steenstra

In memoriam pastoor Schlatmann

Op 27 oktober overleed in Voorhout emeritus pastoor J.M. Schlatmann op 91-jarige leeftijd. Jan Schlatmann werd na zijn wijding in 1955 achtereenvolgens benoemd tot kapelaan in allerlei parochies in het bisdom. In 1967 werd hij kapelaan van de parochie De Menswording te Leiderdorp en kreeg hij de opdracht enige pastorale taken te vervullen in de Meerburgparochie te Zoeterwoude. In het najaar 1973 gepolst om pastoor Kragtwijk in de Meerburgparochie op te volgen. In 1974 volgde zijn daadwerkelijke benoeming als pastoor "bij ons aan de Meerburg". Tot aan zijn afscheid in 1995 woonde pastoor Schlatmann in de pastorie naast de kerk. Hij werd alom geliefd bij jong en oud, zowel dankzij zijn bijzondere gave van het woord in de vieringen als in de rol van herder voor zijn parochianen. Talloos waren zijn bezoeken aan de bejaardensoos, aan de scholen en aan parochianen thuis. Naast zijn functie als pastoor was hij ook nog deken van het dekenaat Leiden van 1976-1988. Daarnaast was hij van verschillende parochies administrator. Na zijn pensionering bleef pastoor Schlatmann actief in de pastorale zorg. Zo kwam hij graag met enige regelmaat naar de Menswording en naar "zijn" Meerburgkerk. In de zomer van 2013 gaf pastoor Schlatmann aan dat hij niet langer in staat was om mee te draaien in het reguliere rooster van voorgangers. Dit was voor de pastoraatgroep van De Goede Herder aanleiding om hem een passend afscheid aan te bieden met een feestelijke viering. Eerder al werd pastoor Schlatmann benoemd tot ereburger van de gemeente Zoeterwoude. De afgelopen jaren woonde pastoor Schlatmann in een verzorgingshuis te Voorhout. Hier kreeg hij nog zeer regelmatig bezoek van oud-parochianen. En dat deed hem goed. Op woensdag 3 november vond de uitvaartdienst plaats voor Johannes Maria Schlatmann, in een volledig gevulde Goede-Herderkerk, met familie, vrienden, oud-collega's en veel parochianen. Het werd een dankviering voor het leven van een man die het leven zelf tot op hoge leeftijd heeft geleefd.

Gerard van der Hulst

Gerard van der Hulst

Deze ophangen is niet eenvoudig! Eerst een laatste inspectie van de adventskrans, omdat je er als hij eenmaal hangt alleen nog met een flinke trap bij kan komen. Vervolgens klom één van de vrijwilligers via de wenteltrap naar het koor... en dan nog via twee ladders naar een rond gat met een doorsnede van ongeveer 70 cm in een dikke muur aan de achterwand. Eenmaal hierdoor geklommen komt men boven het plafond van het middenschip uit, vanaf hier wordt het tiggeren naar de andere kant tot vlak boven het altaar. Onvoorstelbaar dat onze hoogbejaarde koster dit nog heeft gedaan! Daar ligt een kluisje ijzerdraad dat moet zakken door een klein gaatje in het plafond. Hier-

De adventskrans van de Laurentius

aan kunnen we de adventskrans vastmaken en deze wordt opgehaald tot de juiste hoogte is bereikt. Dit is best een zwaar klusje. Op mijn vraag hoe ik kan zien of de hoogte goed is zei de koster Adriaan Hilgersom droogjes; "Ik heb een plakbandje om het ijzerdraad geplakt, als deze bij de balk van de nok zit dan hangt de krans op juiste hoogte. "Het plakbandje zit er nu nog steeds!" Na drie koningen herhalen we het gehele tafereel nog eens en wordt de krans weer opgeborgen. Belangrijk is om het licht uit te doen want het duurt zeker weer één jaar voordat er weer iemand op die plek komt. Daarna nog afsluitend een bakkie koffie en dan "Tot volgend jaar!"

Tom Janson

Nieuwe bestemming voor luidklok Menswording

Het is genoegzaam bekend dat de Menswordingkerk in Leiderdorp afgelopen zomer gesloopt is, om plaats te maken voor een appartementencomplex. Het naambord dat bij de ingang aan de muur was bevestigd, heeft inmiddels een plaats gekregen in het Leiderdorps Museum.

Is dat het enige onderdeel van het gebouw dat nog resteert? Nee, want er is ook nog de luidklok van de Menswording! Deze was tijdens het proces van herinrichting al van het dak gehaald en in veiligheid gebracht. Het bestuur van de begraafplaats achter de Goede Herderkerk bleek bereid om een klokkenstoel te plaatsen op het kerkhof, waarin de luidklok opgehangen kon worden. In de planvorming is de klokkenstoel uitgegroeid tot een heuse klokrentoren. En in de week voor Allerzielen heeft de stichting begraafplaats de klokrentoren mét luidklok op het kerkhof laten installeren. Daarmee heeft een karakteristiek element van de Menswordingkerk een zichtbare, of beter: een hoorbare plaats gekregen in de onmiddellijke nabijheid van het kerkgebouw waarin de parochianen van de Menswording en die van de Meerburg samen opnieuw zijn begonnen als gemeenschap van De Goede Herder.

Grote dank gaat uit naar het stichtingsbestuur van de begraafplaats voor zijn inspanningen. André Bouwman

Kerstvieringen Regio Oost (ALLES ONDER VOORBEHOUD)

Donderdag 16 december 11.00 u.
Laurentius viering voor ouderen met pastoor Broeders

Vrijdag 24 december Kerstavond
Geen vieringen, mogelijk wel livestream zonder kerkgangsters. Voor precieze tijden kijk op de website of in de blog

Zaterdag 25 december Eerste Kerstdag
09.30 uur Goede Herder met pastoor Broeders en dames- en herenchoor
10.00 uur Sint Jan; voorganger nog te bepalen
11.00 uur Laurentius met pastoor Broeders
14.00 uur Goede Herder kindje wiegen

Zondag 26 december Feest H. Familie
09.30 uur Goede Herder gezinsviering met pastor vd Helm en tienerchoor
11.00 uur Laurentius kindje wiegen

Vrijdag 31 dec oudjaar - Sint Sylvester
16.00 uur Sint Jan met pastoor Broeders en parochiechoor

Voor de laatste ontwikkelingen kunt u natuurlijk kijken op onze website www.hhpp-oost.nl.

Voor de Sint Jan kunt u ook bellen met 06 83450307 of kijken op het bord naast de kerkdeur.

Oplossing van de Kerst-quiz

1=B - 2=A - 3=C - 4=B - 5=B
6=A - 7=B - 8=C - 9=C - 10=C

Omzien naar elkaar, extra aandacht in de kersttijd

Al vóór de coronacrisis hadden alleenstaande moeders of uitkeringsgerechtigden moeite de plotselinge vervanging van een kapotte koelkast te betalen, of nieuw zeil op de vloer na een verhuizing naar een kale flat, en dat is alleen maar erger geworden. De stijgende gasprijzen helpen

ook niet mee! Hoe zo een "gezellige kerst"? Naast Liturgie en Catechese is Diaconie/Caritas een pijler van elke geloofsgemeenschap. Paus Franciscus zegt: "Verkondig het Evangelie, desnoods met woorden". Dat doet hopelijk elke gelovige als het zo uitkomt, maar georganiseerd vindt dat in elke parochie plaats in een

PCI (Parochiële Caritas Instelling). U heeft het voor de zomer kunnen lezen: de oude PCI-en zijn door fusie omgedoopt tot Caritasfondsen. Het werk van ondersteuning gaat gewoon door onder de vleugels van de fusie PCI. In 2020 is tezamen zo'n € 8000 uitgegeven aan individuele hulp en € 14.000

aan de Voedselbank, De Bakkerij etc. De Caritasfondsen steunen ook kerstacties waarbij de mensen die het erg hard nodig hebben kerstpakketten of bonnen krijgen die ze in een lokale winkel kunnen besteden. Belangrijk is dat we de noden op het

spoor komen, want veel mensen schamen zich voor hun geldzorgen. Dus als u vermoedt dat iemand hulp kan gebruiken, stuur dan een brief naar Lorentzkdade 16A, 2313 GB te Leiden of mail naar petrusenpauluspci@gmail.com. Een nieuwe manier om aandacht te vestigen op de Caritas is door een PCI-zuil die in de kerk staat. "Nooit

gezien" zult u waarschijnlijk zeggen, maar de zuil is op tournee. Hij is begonnen in de Laurentiuskerk met het feest van Sint Maarten en gaat na een maand weer verder. Er liggen lokale folders op en er kunnen verzoeken om hulp ingestopt worden. Er zit een slot op, dus alles blijft vertrouwelijk.

Highlights van 2021 en wat brengt 2022

2021 was een bewogen jaar. We zijn inmiddels gewend aan de corona-situatie en flexibel voor nieuwe richtlijnen of versoepelingen. Gelukkig is de Sint Josephkerk een enorme kerk zodat elke zondag er voor iedere bezoeker op veilige afstand een plekje is. De Heilige Lodewijk blijft alle 'uit-hoeken' van het kerkgebouw nodig hebben.

Een bewogen jaar, maar ook met veel mooie momenten. Denken we aan het startschot van de restauratie van de Sint Joseph, de bijzondere 1^e Heilige Communie in besloten kring vanuit de Catechese de Goede Herder, de Doopjes en de volwassenen die in de Kerk werden opgenomen, het terugzien van parochianen die door omstandigheden lang waren 'weggeweest', de mogelijkheid van de livestream en terugkijken van catechese inleidingen via de website. En zo nog veel meer.

Bijzonder was het een jaar van 'inkleding en beloften' van enkele religieuzen die voorheen hier parochiaan waren en met ons verbonden blijven. Catharina Veselka is nu zuster Redempta, Isabel Veselka is zuster Elisabeth-Thérèse, en zuster Laetitia Dei heeft haar eeuwige geloften gedaan. Met hen denken we natuurlijk

ook aan zuster Justine, zuster Maria Theophane, broeder Jacob en zuster Consolatio Nostra, die het afgelopen jaren zijn ingetreden.

Waar kijken we naar uit voor het jaar 2022? Natuurlijk naar het beschikbaar komen van de gerestaureerde zalen en pastorie bij de Sint Josephkerk, naar verdere stappen voor een religieuze communiteit, naar de conferentie van de Missionaire parochie in maart, naar de aanmeldingen voor de 1^e Communie en het Vormsel, naar de herschikking van de tuin van de H. Lodewijk, naar de mogelijkheid om de H. Communie weer op de drie manieren (hand, corporale, tong) te kunnen ontvangen ... En zo nog veel meer.

Waar we vooral aandacht aan willen geven is het Jaar van de Sacramenten. In regio Noord worden vier Sacramenten veelvuldig ontvangen. De H. Communie en de Biecht. Dat laat-

ste is al lang niet meer 'vreemd'. De mare dat dit Sacrament zou zijn 'afgeschaf't is ver stomd. Ook de Ziekzalving wordt regelmatig gegeven, steeds minder 'op het laatste moment' zoals 60 jaar geleden, maar wanneer iemand zwaar ziek is, een ernstige operatie moet ondergaan, of de lasten van de ouderdom voelt. En natuurlijk zijn er ook regelmatig

Doopjes! In het jaar 2021 waren dat er in Noord 24. Sacramentele huwelijk zijn er, maar niet zo veel. Weliswaar zijn er meer trouwstellen dan in regio Noord huwen, want er wordt ook veel in het buitenland getrouwd, maar wel hier voorbereid. Vormsel en Wijding zijn, om het zo te zeggen, Sacramenten die aan de bisschop toekomen.

Het Jaar van de Sacramenten kan ons helpen deze als een echte ontmoetingen met de levende Heer te beleven, waarlangs Hij nieuw leven (vitaliteit) aan Zijn Kerk blijft geven.

Diaconie en MOV - Sint Joseph

Beste mede parochianen,

De werkgroep Diaconie en MOV besteedt in december als vanouds aandacht aan diaconie ver weg en dichtbij. Ver weg door aandacht te besteden en te collecteren voor het verbeteren van de geboortezorg in Somalië (zie ook het artikel op pagina 5). Voor mensen dichtbij organiseren we dit jaar weer de actie "kerstpakketten voor en door parochianen". De kerstbrunch gaat ook dit jaar helaas niet door.

De ondersteuning van scholieren in de Sint Josephparochie van pastoor Verdieu (Haiti) werpt vruchten af. Estrelina, een van de scholieren, is medicijnen in Port au Prince gaan studeren! Dank voor alle bijdragen om toch lichtpuntjes te creëren in de ellende die Haiti telkens overkomt.

Werkgroep Diaconie en MOV

Klokken Sint Jacobstoren van de H. Lodewijk

Vijf nieuwe klokken voor het carillon zijn door Mgr. Van den Hende gezegend. Eind november zijn ze geplaatst. De klokken hebben zoals gebruikelijk namen gekregen. Een draagt de naam van de bisschop, een van de burgemeester, een van dhr. Jan Dingjan, een van mgr. Vreeburg, Westerhuis en Franciscus, een van het Leids Carillon Genootschap. Wilt u alle ins en outs erover nalezen, dan is er een mooi boekje verschenen over het carillon. Het is voor 2 euro achter in de Lodewijkkerk te verkrijgen.

Kerststal Josephkerk - een tweeluik

Vanwege de restauratie van de pastorie kunt u dit jaar 'de kerststal' in lopen! Toen de linkerzijbeuk dicht getimmerd werd, was het voor de kerststalbouwers even puzzelen. Op de plaats waar de bijna levensgrote stal elk jaar opgebouwd wordt, is nu de vluchtweg! Deze moet natuurlijk vrij blijven, al is het maar dat de H. Familie voor koning Herodes kan vluchten ... Maar de kerstarchitecten zijn vindingrijk. De vlucht-

gang is mee opgenomen in de Kerststal. U kunt dus nu naar twee kanten kijken! Hoe de drie koningen uiteindelijk toch 'de sprong' wagen dat gaan we zien op het Hoogfeest van Epifanie. De Kerststal is te zien op zondag 26 december en maandag 27 december tussen 13.00 en 15.00 uur. Een mooi uitstapje voor de Kerstdagen en met een aangepaste route coronaproef. Van harte welkom.

Fleece koude en 'buiten om' - Sint Josephkerk

Ook dit jaar wordt de Snit Josephkerk niet verwarmd voor de Missen. Zo besparen we veel stookkosten. Natuurlijk is er altijd een minimum temperatuur van 12 graden. En tegen de tijd dat u het echt koud krijgt is de Mis alweer voorbij. Achterin liggen bovendien fleecedekens, die regelmatig gewassen worden. Die kunt u omslaan of over uw benen leggen. Met de Nachtmis en Kerstmis gaat overigens de verwarming wel aan. Dan zingen we uit volle borst mee: 'Maria die zoude naar Bethlehem gaan ... het was er zo koud ... de rijm lag op de daken ...'

De vaste kerkgangers zijn inmiddels gewend aan het feit dat de pastorie helemaal afgesloten is. Voor het toilet dient men buiten om te gaan naar de Josephaal bij de parkeerplaats. Zodra het met de verbouwing ook maar enigszins mogelijk is, zal er weer een toilet beschikbaar zijn, direct naast de kerk.

Grootse conferentie over de toekomst van de parochie

Deze vindt plaats op do en vrij 24 en 25 maart in Breda. Het belooft een echt evenement te worden met honderden deelnemers uit Nederland en Vlaanderen. Veel inleidingen en interactieve workshops over de toekomst van de parochie als missionaire parochie. We willen deelname voor u zo makkelijk mogelijk

maken, door beide dagen met een bus vanuit Leiden heen en weer te reizen op kosten van de parochie. De tweedaagse conferentie zelf kost €95,00, maar als deze kosten een bezwaar zijn, laat u dat gerust weten. Heeft u belangstelling meldt u zich aan bij het secretariaat: petrusenpaulusleiden@gmail.com / 071-7370087. Zie de website: www.missionaireparochie.nl

'Adoro Te'

Ik aanbid U
innig toegewijd,
verborgen Godheid
die onder deze
tekenen zijt
werkelijk verborgenheid

Haat met liefde beantwoorden

Op 25 november heeft Paus Franciscus het wonder erkend dat toegeschreven wordt aan de zalige pater Karmeliet Titus Brandsma. Hiermee staat het licht op groen voor zijn heilig verklaring. Een boeiende vraag hierbij is nu wat iemand tot een heilige maakt? Het gaat daarbij om meer dan een wonder, om meer dan zijn

martelaarschap. Titus zijn hele levensweg getuigt van een intieme omgang met God. Hij leeft zijn leven in 'Gods verborgen nabijheid'. Zijn gevangenschap zet dat onder een vergrootglas. De hymne 'Adoro Te' draagt hem in die moeilijke dagen. Zijn Godsrelatie werkt ook door in zijn omgang met mensen. Titus Brandsma ziet mensen staan, zonder onderscheid.' Hij bidt voor zijn

kampgenoten en kampbewakers, zelfs als deze laatsten hem hebben afgebeeld. Paus Johannes Paulus II zegt dan ook bij zijn zaligverklaring in 1982 dat hij "haat met liefde beantwoordde". Je moet wel een heilige zijn om dat zonder ophouden, een leven lang, te kunnen.

Bron: 'Vrienden van Titus Brandsma' november 2021; persbericht provinciaal o.carm 25 november 2021

Vieringen rond Kerstmis regio Noord

Woensdag 15 dec Guldenmis bij kaarslicht

07.00 uur Mis in de H. Lodewijkkerk (dan géén Mis om 09.00 uur)

Woensdag 22 dec

15.00 uur Middag van Barmhartigheid in de Sint Joseph: aanbedding, biecht en Mis om 16.00 uur

Dinsdag 21 dec

Extra biechtgelegenheid na de Mis van 16.00 uur

Vrijdag 24 dec. Kerstavond

21.00 uur Nachtmis via livestream, Lodewijksite

Zaterdag 25 dec. Kerstmis - Geboorte des Heer

09.30 uur Mis in Petruskerk pastoor Smith
10.00 uur Mis in Lodewijkkerk don Remery
11.30 uur Mis in Josephkerk pastoor Smith
12.00 uur Mis in Lodewijkkerk don Remery

Zondag 26 dec H. Familie

10.00 uur Hoogmis H. Lodewijk
11.30 uur Hoogmis Sint Joseph
13.00 - 15.00 uur Kerststal Sint Joseph
15.00 - 16.00 uur Aanbedding en biecht H. Lodewijk
16.00 uur Engelse Mis H. Lodewijk

Maandag 27 dec.

13.00 - 15.00 uur Kerststal Sint Joseph

Vrijdag 31 dec

09.00 uur Mis in Petruskerk
16.00 uur Mis in de H. Lodewijk (of alweer 19.00 uur?)

Zaterdag 1 jan H. Maria, Moeder van God, Hoogfeest

10.00 uur Hoogmis H. Lodewijk
11.30 uur Hoogmis Sint Joseph
[16.00 uur Mis in de Lodewijkkerk van de zondag, Doop des Heren] (of alweer Petrus, 17.00 uur?)

Woensdag 2 febr. Maria Lichtmis

19.00 uur Kaarsenzegening, lichtprocessie en Mis in Sint Josephkerk

Een bijzonder jaar achter de rug

een terugblik vanuit de Hartebrug

Ondanks Covid probeerden wij de Hartebrug in het bijna voorbijgegaan jaar zo veel mogelijk open te houden; een plek om even een kaarsje op te steken en stil te zijn. De Eucharistievieringen gingen na de lockdown weer door met prachtige zang van cantores en om de week een kinderwoorddienst. Maar helaas was er niet genoeg plek voor iedereen. Voor degenen die niet aanwezig konden zijn, bood, met hulp van wat jonge helpende handen, de livestream een praktische manier om verbonden te blijven.

Creativiteit en flexibiliteit waren vereist: activiteiten in de buitenlucht zoals ploggen (afval oprapen) voor Laudato Si waren populair en nog

nuttig ook. Catechese en vergaderingen bleven meestal online; zelfs de sobere maaltijd was een virtuele gebeurtenis vanuit de huiskamer! Voor de kinderen mochten de bijeenkomsten gewoon doorgaan; zo hebben wij Palmpaastokken gemaakt en de Kruisweg op Goede Vrijdag gelopen. De catecheseclub de 'Vriendjes van Franciscus' en de voorbereidingen van

de Eerste Heilige Communie gingen weer van start.

Geleidelijk kwam er meer mensen naar de kerk en in september mocht het Hartebrugkoor weer zingen met de nodige voorzorgen. De Scheppingsperiode werd afgesloten op zondag 3 oktober met een prachtige Mis ter ere

van de H. Franciscus. Het koor zong het Zonnelied en "Sia laudato San Francesco". De kinderen liepen met zonnebloemen door de kerk en aten na afloop lekker hutspot. Het leek alsof alles eindelijk weer normaal zou worden....

2021 was ook het jaar waarin wij afscheid moesten nemen van onze koster, Joop Kruis, die ten gevolge van een hartaanval plotseling overleed. Zijn vriendelijke dienstbaarheid wordt zeer gemist. Pater Leo van Ulden kan vanwege ziekte helaas niet meer actief zijn in de kerk.

NB: ook in de Lam Gods en de Petrus hadden de beperkingen door Covid grote invloed. Zo goed en kwaad als het ging, werd gedaan door de vrijwilligers wat mocht en kon. De leeftijd van kerkangangers en vrijwilligers zorgden dat iedereen extra voorzichtig was. Gelukkig kon er in november weer een Taizé viering gehouden worden.

Livestreams na de Hartebrug nu ook uit de Antoniuskerk

De langdurige sluiting van de kerken vanwege de coronalockdown heeft ertoe geleid dat steeds meer vieringen online te volgen zijn. Dat geldt allang voor de zondagse vieringen van de Hartebrug en sinds kort vanuit de Antoniuskerk. De laatste vieringen zijn te volgen via www.kerkdienstgemist.nl. Het team dat de uitzendingen verzorgt heeft behoefte aan uitbreiding. Interesse? Stuur dan een mail aan secretariaat@lamgodsleiden.nl

Frank Hendriks overleden

Donderdag 21 oktober is zeer onverwacht Frank Hendriks overleden, tot voor kort penningmeester van de Lam Gods. Hij is 70 jaar geworden en zat nog vol plannen. Vlak voor kerst vorig jaar is hij met zijn vrouw verhuisd naar Wassenaar, waar ze meer ruimte hadden voor hun twee pony's, hun grote hobby. Frank is eind 2013 actief geworden als penningmeester en had eigenlijk vanwege zijn verhuizing al eerder willen stoppen, maar bleef achter de schermen actief omdat er nog geen opvolger was. Hieruit blijkt wel hoe toegewijd hij was. Twee dagen voor zijn overlijden zei hij nog: "Tot donderdag bij Marieke Maes", waar hij trouw deelnam aan de bijbelavonden en altijd een eigen mening had. Diezelfde donderdagochtend overleed hij. Hij wordt gemist!

Kerstzang in de Petruskerk

Kerstliedjes zingen in een sfeervolle kerk. Het is al jarenlang een traditie in de Petruskerk op de zondag voor Kerstmis. Dit jaar op zondag 19 december van 16.00 uur tot 17.00 uur. Het kerstverhaal wordt op een eigentijdse wijze verteld. En dit jaar zal een speciaal Kerstensemble van het Jeugd Symfonieorkest Rijnstreek de liederen begeleiden en een mini-concert geven. Parochianen en buurtgenoten, iedereen is van harte welkom.

Kerstactie Petruskerk

Zoals de traditie is zullen de wijkcontactpersonen van de Petruskerk in de dagen vóór Kerstmis een attentie brengen bij medeparochianen die om wat voor reden dan ook extra aandacht verdienen. Mist u de deurcollectes in de kerk en wilt u toch een bijdrage doneren, dan kunt u dit doen op bankrekening NLO4 INGB 0002 5541 52 t.n.v. HHPP Sint-Petrus o.v.v. Kerstactie. Hartelijk dank!

Vooruitkijken naar 2022

Wij kunnen niet voorspellen wat de winter zal brengen, maar we hebben wel gedachten bij wat wij allemaal in het nieuwe jaar 2022 kunnen verwachten.

Het zal voor de Hartebrug zeker veranderingen brengen. Theo Goedhart, dirigent van het Hartebrugkoor, zal op 19 december zijn laatste Kerstconcert geven voordat hij per 1 maart volgend jaar vertrekt.

De Petrus denkt na hoe het heel grote kerkgebouw opnieuw ingericht kan worden voor een kleinere trouwe gemeenschap van kerkangangers en hoe het als Kropholler-monument optimaal benut kan worden, ook voor niet-kerkelijke activiteiten.

De Lam Gods zal heel actief blijven als het gaat om diaconie en oecumenische vieringen, vanuit een nauwe betrokkenheid bij de buurtinitiatieven in Zuidwest en de Stevenshof. Ook staat een ingrijpende verbouwing van de

Maria Middelaeskerk in de planning vanaf vermoedelijk Pasen 2022.

Wij hopen in de Regio Zuid in 2022 weer vrijwilligers bijeenkomsten te houden om de vele trouwe vrijwilligers te bedanken voor hun inzet tijdens een moeilijke periode.

Wij kijken ook uit naar het meedenken op de weg naar de synode die Paus Franciscus heeft aangekondigd. In ieder geval willen wij een kerk blijven waar iedereen, jong en oud welkom is, divers en inclusief.

De Hartebrug, de Lam Gods en de Petrus blijven actief, creatief en adaptief en geloven in de kracht van de Heilige Geest om ons te begeleiden.

Oudjaarsvieringen

In de **Antoniuskerk** vindt op oudejaarsdag om 16.00 uur een oecumenische viering plaats.

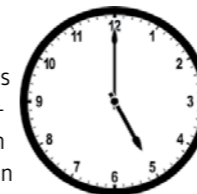
In de **Petruskerk** is er op hetzelfde moment een vesperviering, waar pastoraal werker Marlène Falke zal voorgaan. We staan stil bij wat 2021 ons bracht aan lief en leed en smeken Gods zegen af over het jaar dat komen gaat. De coronaregels laten het niet toe om in beide kerken na afloop een glaasje glühwein en een oliebol te nuttigen.

Aanvangstijdstip zaterdagavondvieringen Petruskerk

Na de corona-lockdown zijn we als Petruskerk in april van dit jaar overgegaan naar zaterdagavondvieringen om 17.00 uur. Verheugend is dat we in de voorbije maanden het aantal bezoekers weer langzaam zien toenemen en dat we ook meer gezinnen met kinderen in de kerk zien. Daarom heeft de Locatierraad besloten het aanvangstijdstip op 17.00 uur te handhaven, in ieder geval tot Pasen 2022.

In de maand december is de zaterdagavondviering voor Leiden verplaatst naar de Lodewijk om 16.00 uur. Zo snel als het weer kan hervatten we het normale patroon.

Sam van Gent stelt zich voor

Wie is die stagiair en wat komt hij doen? Nou, ik heet Sam van Gent en ik loop sinds kort stage in de Regio Zuid bij pastoraal werker Marlène Falke. Ik doe dat als student theologie aan de Fontys Hogeschool voor Theologie en Levensbeschouwing in Utrecht. Die studie leidt op tot pastoraal werker of geestelijk begeleider. Met die opleiding kun je veel kanten op, denk aan journalistiek, politie en zelfs het bedrijfsleven. Zelf liep ik vooral stage in de ouderenzorg, maar na de donkere in het afgelopen jaar besloot ik ook het werken in de parochie te verkennen, dichterbij de traditie waar ik zelf het Licht vond. Ik woon in de abdij van Egmond, waar ik meeleeft met de monniken om te onderzoeken of mijn roeping daar ligt, of toch in het parochiepastoraat. Ik hoop velen van u te ontmoeten het komend half jaar.

Kerstvieringen Regenboogkerk - Merenwijk

za 25 dec 10.00 uur kerstviering m.m.v. Regenboogkoor

zo 26 dec 10.00 uur H. Stefanus

zo 2 jan 10.00 uur Driekoningen, kinderen mogen verkleed als koning bij de kribbe op bezoek komen.

N.B. alle vieringen zijn ook livestream te volgen via onze website www.deregenboogmerenwijk.nl en via ons YouTubekanaal Oecumene Merenwijk.

Wereldgebedsdag 2022

De voorbereiding voor de Wereldgebedsdag op 4 maart 2022 begint weer. De werkgroep zoekt vrouwen om mee te helpen aan dit project van maximaal drie maanden. Als je interesse hebt om mee te doen, neem contact op met Barbara Heubeck-Duijts via heubeck@hetnet.nl of 06-104 888 30.

Van stadsrechten naar mensenrechten

Amnesty International Leiden bestaat 50 jaar. Bij die gelegenheid is een boekje uitgegeven met een wandeling door Leiden langs maar liefst 19 locaties die raken aan mensenrechten. Een van de locaties is de Hartebrugkerk, waarover initiatiefnemer Ine Wiersma in het Leids Nieuwsblad vertelt: "De Coeliekerk is een katholieke kerk. In een destijds gro-

tendeels protestante stad mochten katholieken hun geloof niet uitdragen. Toen het katholieke geloof weer 'mocht', was de Coeliekerk een van de eerste kerken die weer open ging." Een mooi uitgegeven boekje met foto's dat voor slechts vijf euro in de Leidse boekwinkels te koop is.

"Het is Kerstmis elke keer als je toelaat dat God door jou heen anderen bemint ... Ja, het is Kerstmis elke keer dat jij glimlacht naar je naaste en je die een helpende hand aanbiedt." Moeder Teresa

Stichting De Boog
Herenstraat 41
3512 KB Utrecht

035 6946350
info@deboog.nl
www.deboog.nl

G.K. Chesterton – H. Thomas van Aquino

"Chesterton is geen fotograaf. Hij is schilder, en hem te zien schilderen is een tantaluskwelling en een opvoeding tegelijk. Hij lacht en schertst en dwaalt af; hij neemt schitterende ballen van paradoxen van een tafel naast hem, waar een onuitputtelijke voorraad van deze dingen ligt, en werpt ze de lucht in en zo leidt hij de lezer af, en steeds verder van zijn onderwerp weg. "Is dit een portret van sint Thomas?" begint de lezer zich af te vragen,

"en als het daarvoor moet doorgaan, waarom blijft de schilder dan niet bij zijn werk?" Maar geduld! Wait and see! Daar op het doek staat opeens de grote en massieve figuur van "De zwijgende Os van Sicilië". Hier zijn de sprekende trekken van zijn gelaat en zijn gedachten zelf liggen uitgedrukt in de diepe blik van zijn peinzende ogen: daar staat voor u de man, de wijsgeer, de heilige zelf. Hoe hij het doet, dat is het geheim van Chesterton. Maar hij doet het en het beeld dat eindelijk voor de lezer oprijst, blijft hem bij en wordt nooit meer vergeten."

G.K. Chesterton, 244 blz.

Prijs zachte koft € 17,50 – E-Book 12,50

BESTELLEN: VIA ADRES ZIE LINKS BOVEN EN WWW.DEBOOG.NL

Je bent jong... en katholiek

Waar kan je terecht als tiener, werkende jongere of student met je geloof en je vragen over het geloof? We noemen wat mogelijkheden ....

Lokale Tiener- en Jongerengroep

Om samen te komen, samen te leren, te geloven, te ontdekken, in praktijk te brengen en ook wat leuks te doen ...

Contact: Paul van der Lee: ppvanderlee@gmail.com of Bernadette Ratti: bernadetteratti@gmail.com

Tour of Faith

Elke maand een zondagmiddag om met de bisschop en elkaar in gesprek te gaan. De Mis, praten en maaltijd. Telkens op een andere locatie in het bisdom, misschien wel een keer in je eigen parochie! 27 febr. 27 maart, 24 april, 29 mei en 26 juni 2022. Info en contact: jong@bisdomrotterdam.nl

Internetcursussen

Gewoon achter je laptop een cursus over het geloof en wat het kan betekenen voor je leven, of op zoek naar de grote roeping voor je leven. Een persoonlijke e-coach gaat in op al je vragen en reacties

Zie: www.hoevindjeGod.nl

Je zit niet op een eiland ... of toch even wel?

Een weekend op een eiland met veel andere katholiek jongeren.

Ameland, 14-16 januari. WJD@home!

Info en aanmelding via www.wjd.jongkatholiek.nl

WJD - 2023

De Wereld Jongeren Dagen zijn van 1 tot en met 6 augustus 2023 in Lissabon. Dat lijkt nog ver weg, maar is eigenlijk al 'volgend jaar'. De data kunnen dus al gereserveerd worden op de kalender en er kan al gespaard worden. In 2022 zullen we ook als parochie samen met het bisdom de 'weg' verder gaan effenen naar Lissabon toe.

Heilige Jozef sluit het jaar

Ga je straks de kerststal opzetten? Een van de eerste figuren die je uit de doos haalt, is vast en zeker de Heilige Jozef! Afgelopen jaar is er speciaal aan Jozef, de timmerman, veel aandacht geschenken. Het Jozefjaar is begin deze maand, 8 december, afgesloten. Aan zijn stok zie je dat hij betrouwbaar en beschermend is. Hij heeft Maria op haar lange reis van Nazareth naar Bethlehem begeleid en nu gaat hij ervoor zorgen dat Maria haar Kind veilig ter wereld zal brengen. Straks zal Jozef met zijn jong gezin naar Egypte moeten vluchten om van de boze koning Herodes te ontsnappen.

Kleurplaten

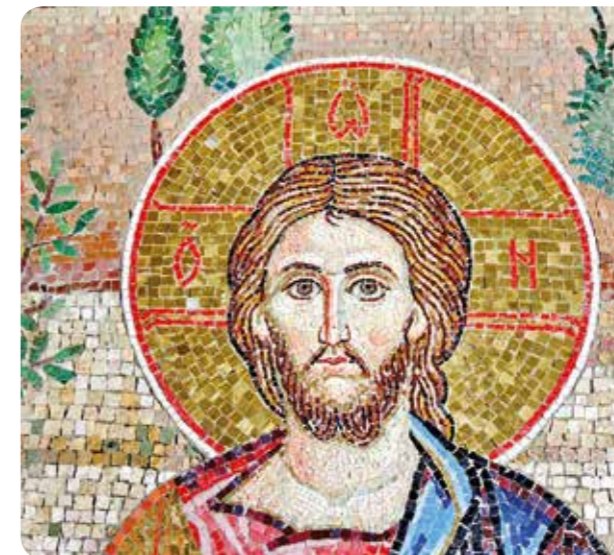
Deze en vele andere kleurplaten kun je vinden op www.kinderhoekrdk.nl/kerstmis. Kleur ze!

Het synodale proces en Jaar van de Sacramenten

De paus heeft de Wereldkerk opgeroepen samen open te staan voor de wenken van de heilige Geest met het oog op de toekomst van de Kerk. Een groots proces, dat lokaal door de bisschoppen wordt geleid.

Onze bisschoppen richten zich op de drie begrippen: communio, participatio en missio. Verbondenheid met de Heer, de gemeenschap van de heiligen, de Kerk en elkaar en de mensen die steun nodig hebben (communio), met de bereidheid een katholiek leven te leiden met de Sacramenten en onze actieve bijdrage op welke wijze dan ook aan de lokale gemeenschap en de werken van barmhartigheid (participatio), opdat we de mooiheid, goedheid en waarheid van de Openbaring aan de wereld kunnen tonen, in houding, daad en woord (missio). De bisschoppen raadplegen de gelovigen

o.a. langs de lijnen van de parochies. Het is niet bedoeld als een soort opiniepeiling of inleveren van een hele lijst met suggesties. Het is een biddend, luisterend en onder-

scheidend proces. Een bijeenbrengen van steentjes vanuit de hele Wereldkerk, die uiteindelijk een mozaïek gaan vormen.

In het bisdom Rotterdam loopt dit proces samen op met het Jaar van de Sacramenten. Wat zijn de Sacramenten en hoe kunnen ze ons leven verrijken? Stel dat er in ons bewolkte Nederland telkens 7 grote zonnestrallen doorbreken met weldadige warmte, dan zouden we die allemaal gaan opzoeken. Zo is het met de Sacramenten: Gods licht breekt door om ons hart te verwarmen.

Sacramenten zijn ontmoetingen met Christus, bewerken een groeiende verbondenheid met elkaar en helpen ons om aandacht te houden voor onze naasten. In het voorjaar zullen we ook concreter aandacht geven aan deze 'zeven'.

Is een Zalig Kerstfeest altijd gezellig?

Misschien wordt het dit jaar door corona niet zo'n gezellige kerst als anders, maar bedenk dan maar dat het ook niet gezellig was toen het kindje Jezus geboren werd!

De Romeinen waren de baas in het land en Maria en Jozef moesten ver reizen met hun ezeltje om zich te laten registreren. Nu klagen mensen als ze een eindje moeten rijden om zich te laten testen of vaccineren.

met hun adem toen het geboren was. De herdertjes probeerden zich bij een kampvuurtje warm te houden; deze herdersjongen heeft twee verdwaalde schapen teruggevonden. Het was zo koud dat een stuk van de ster van de engel afbrak! Wees dus maar blij dat we het hier zo goed hebben.

Dat er geen plaats was in de herberg was ook niet leuk voor Jozef en Maria. De stal die ze vonden, was koud en tochtig. Gelukkig hielden de os en de ezel het kindeke Jezus warm

Als je gaat kijken naar de stal in de kerk, zorg dan dat je ouders een mondkapje dragen net als op de tekening van Carel Bruens.

*) er gelden aangepaste tijden mocht de avondlockdown voortgezet worden. Voor de juiste tijden ga dan naar de websites van de kerken.

Regio Oost

Regio Noord

Regio Zuid

December	De Goede Herder	St. Jan's Onthoofding	H. Laurentius	H. Lodewijk	St. Joseph	Hartebrug	St. Petrus	H. Antonius/Maria Middelaes	
11 za		16.00 WG - mw Onderwater					geen viering		11
12 zo	09.30 WG - mw Dingjan		11.00 EV - pastor Wessel	10.00 EV/KWD Lat/NL - pastoor Smith 15.00 Aanbidding en biecht 16.00 EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV/KWD - pater Moons		09.30 EV - pater Moons	MM 12
18 za		16.00 EV - pastoor Broeders					geen viering		18
19 zo	09.30 EV - pastoor Broeders		11.00 WG - mw Turk	10.00 EV/KWD Lat/NL - pastoor Smith 15.00 Aanbidding en biecht 16.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders		09.30 WG	ANT 19
24 vr	Wellicht vieringen via livestream - Raadpleeg de website van de kerk				Wellicht vieringen via livestream - Raadpleeg de website van de kerk				
25 za	09.30 EV - pastoor Broeders 14.00 Kindje wiegen	?? EV - voorganger nog niet bekend	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD - Don Remery 12.00 EV/KWD - Don Remery	11.30 EV - pastoor Smith	11.15 EV - pastor v.d. Helm 13.00 Kindje wiegen	09.30 EV - pastoor Smith 12.00 Kindje wiegen	09.30 EV - pastor v.d. Helm	ANT 25
26 zo	09.30 EV - pastor v.d. Helm		11.00 Kindje Wiegen	10.00 EV/KWD - Don Remery 15.00 Aanbidding en biecht 16.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV - pastoor Broeders		09.30 EV - pastoor Broeders	MM 26
31 vr		16.00 EV - pastoor Broeders		17.00*) EV - pastoor Smith			09.00 EV - pastoor Smith 16.00 Vespers - PW Falke	16.00 Oecumenisch viering	ANT 31
Januari									
1 za				10.00 EV - pastoor Smith	11.30 EV - pastoor Smith		17.00*) EV - pastoor Smith		1
2 zo	09.30 EV - pastoor Broeders		11.00 EV - pater Kortekaas	10.00 EV/KWD Latijn - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders		09.30 WG	ANT 2
8 za		19.00*) EV - pater v.d. Eijnden					17.00*) EV - pastoor Broeders		8
9 zo	09.30 WG - mw Dingjan		11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD Lat/NL - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV - pater Moons		09.30 EV - pastoor Broeders	MM 9
15 za		19.00*) EV - pastoor Broeders					17.00*) EV - pastoor Smith		15
16 zo	09.30 EV - pater Kortekaas		11.00 EV - pastor Wessel	10.00 EV/KWD Lat/NL - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders		09.30 EV - pastoor Broeders	ANT 16
22 za		19.00*) EV - pastor Broeders					17.00*) EV - pastoor Smith		22
23 zo	09.30 EV - pastor v.d. Helm		11.00 WG - mw Turk	10.00 EV/KWD Latijn - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV - pastoor Broeders		10.00 Oecumenische viering	MM 23
29 za		19.00*) EV - pastoor Broeders					17.00*) EV - pastoor Smith		29
30 zo	09.30 EV - pastoor Broeders		11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD Lat/NL - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV - pater Moons		09.30 EV - pater Kortekaas	ANT 30
Februari									
5 za		19.00*) EV - pastoor Broeders					17.00*) EV - pastoor Smith		5
6 zo	09.30 EV - pastoor Broeders		11.00 EV - pastor Wessel	10.00 EV/KWD Latijn - pastoor Smith 16.00*) Aanbidding en biecht 17.00*) EV English Mass - father Lucas	11.30 EV/KWD - pastoor Smith	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders		09.30 WG	ANT 6

Internet Livestream

Bij de Lodewijk-, De Goede Herder-, St. Jan-, Hartebrug- en Antoniuskerk zijn de vieringen ook te volgen via livestream. Meer info op hun websites.

Andere vieringen

Kapel RK-Begraafplaats
Zijlpoort, Haven 64
Iedere 1^e dinsdag 10.00 u. EV, 4 januari, 1 februari
Kapel Roomburgh, Hof van Roomburgh 46
Zaterdag 17.00 en Zondag 10.30 u. regelmatig EV, ma- vrijdag 17.00 u. WG of aanbidding

Maandag

9.00 EV Lodewijkkerk

Dinsdag

9.00 EV Sint Petruskerk
16.00 EV Lodewijkkerk

Woensdag

9.00 EV Lodewijkkerk
15.30 Aanbidding en biecht
16.00 EV Sint Josephkerk

Donderdag

9.00 EV Lodewijkkerk

Vrijdag

9.00 EV Sint Petruskerk
16.00 EV Lodewijkkerk

Zaterdag

9.30 EV Lodewijkkerk

Zondag

16.00 Poolse mis
Sint Josephkerk

In december zijn alle Avondmissen naar 16.00 uur vervroegd, dit zolang de bisschoppen de avondklok van 17.00 uur aanhouden.

Liturgische feesten

Hoe lang duurt de Kersttijd?
Deze duurt tot en met het feest van de Doop des Heren. Dit jaar is de Doop op zondag 9 januari. Op die dag bergen we ons kerststalletje op. In de oude kalender duurde de Kersttijd echter tot 2 februari, Opdracht van de Heer - Maria lichtmis.

De huiszegen

Christus + Mansionem + Benedicat

20C + M + B 21

Christus + Zegene + Dit huis

Daarop staat C.M.B. 2021
Dat betekent Christus Mansionem Benedicat – Christus zegene dit huis. Ook zijn het de initialen van de drie koningen (zie de quiz op p.3!). En staan de letters voor Cana - Magi - Baptismus, drie gebeurtenissen: het wonder bij de bruiloft te Kana (water werd wijn) – de wijzen (magoi) en de Doop des Heren. Op zondag van Epifanie – Drie koningen wordt de huiszegen gegeven.

Legenda

EV = Eucharistieviering
GV = Gezinsviering
KWD = Kinderwoorddienst
WG = Woord- en gebedsdienst

*) er gelden aangepaste tijden mocht de avondlockdown voortgezet worden

Vieringen in:

ANT = Antoniuskerk
MM = Maria Middelaeskerk

Hoge Rijndijk 18
2382 AS Zoeterwoude
071 541 15 10
(ma/wo/vr ochtend)
degoedeherder@yahoo.com
NL12 RABO 0335 6021 85

www.hhpp-oost.nl/de-goede-herder

Zuidbuurtseweg 15
2381 LB Zoeterwoude
071 580 12 15
(di/vr 9.30-11.30 u.)
sintjansparochie@hotmail.com
NL95 INGB 0000 2717 53

www.hhpp-oost.nl/sint-jan

Dr van Noortstraat 88
2266 HA Stompwijk
071 580 16 04
(di/wo/vr 10-12 u.)
sintlaurentius@hotmail.com
NL49 RABO 0361 5032 68

www.hhpp-oost.nl/h-laurentius

Steenshuur 19
2311 ES Leiden
071 513 07 00
lodewijkparochie@gmail.com
NL83 INGB 0000 6072 98

www.lodewijkparochie.nl

Herensingel 3
2316 JS Leiden
071 521 81 13
NL57 INGB 0000 6023 34

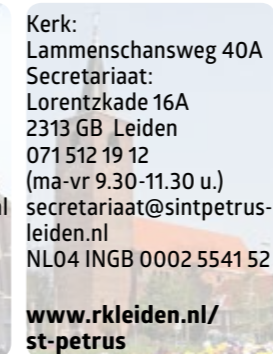
www.stjosephleiden.nl

Kerk:
Haarlemmerstraat 110
Secretariaat:
Haarlemmerstraat 106
2312 GD Leiden
071 512 04 01
(di/vr 10.30-13.00 u.)
hartebrugkerk@kpnmail.nl
NL29 INGB 0002 5958 00

www.hartebrug.nl

Kerk:
Lammenschansweg 40A
Secretariaat:
Lorentzkade 16A
2313 GB Leiden
071 512 19 12
(ma-vr 9.30-11.30 u.)
secretariaat@sintpetrus-leiden.nl
NL04 INGB 0002 5541 52

www.rkleiden.nl/st-petrus

Antoniuskerk
Boshuizerlaan 13
Maria Middelaeskerk
Rijndijk 283
Secretariaat:
Boshuizerlaan 13
2321 SG Leiden
071 531 01 62 (di 9.30-11.30)
secretariaat@lamgodsleiden.nl
NL09 INGB 0000 5373 57

www.lamgodsleiden.nl

DECEMBER

- Wo 15 Gulden Mis,**
07.00 uur Lodewijkkerk
- Do 16 Bijbelstudie** Antoniuskerk, 20.00 u.
- Zo 19 Kerstsamenzang**
Petruskerk, 16.00 uur
- Wo 22 Middag van Barmhartigheid**
15.00 - 17.00 uur, Josephkerk
- 26 en 27 dec. Kerststal te bezichtigen**
Sint Josephkerk, 13.00 - 15.00 uur

JANUARI

- Zo 9 Adrienne von Speyr:**
Kruiswoord en Sacrament, 20.15 via Zoom, Lodewijksite, zie hiernaast
- 14-16 WJD@home**
- Za 15 Start Aktie Kerk Balans**
- Do 20 Lijkwade belicht**
deel 1: 20.00 - 20.25, via Zoom, Lodewijksite. Elke donderdag.
- Zo 23 Workshop misdienaar/acoliet**
Hartebrug
Nieuwjaarsbijeenkomst
Meer info op pagina 2
- Wo 26 Hopeloze heiligen**
20.15 uur via Zoom, Lodewijksite
- Do 27 Bijbelstudie,**
Antoniuskerk, 20.00 uur
- Vr 28 Film en Spiritualiteit: The Terminal**
19.15 - 22.00 u Romanuszaal.
Koffie vanaf 19.00 uur. Aanmelden bij pw Marlène Falke-de Hoogh m.dehoogh@hotmail.com

FEBRUARI

- Wo 2 Maria Lichtmis**
Positieve gezondheid en geloof
- Ma 7 Sycamore over de Sacramenten**
20.00 uur, via Zoom, Lodewijksite
- Za 12 Workshop Lector** Hartebrug
- Ma 14 Sycamore over de Eucharistie**
Minicursus over de Katholieke Liturgie Meer info zie hiernaast

Catechese aanbod voorjaar 2022

Voor het Jaar van de Sacramenten

Sycamore

4 Korte video-inleidingen op maandag-avonden over:

- 1 Doopsel en Vormsel 7 feb.
2 Eucharistie 14 feb.
3 Vergeving en genezing 21 feb.
4 De christelijke roepingen 28 feb.

Door father Stephan Wang. Met uitwisseling. 20.00 uur - 21.15 uur via Zoom, Lodewijksite

Adrienne von Speyr

we lezen en bespreken haar boek *Kruiswoord en Sacrament*
Iedere 3e woensdag 20.15 - 21.15 uur via Zoom, Lodewijksite
19 jan., 16 feb., 16 mrt., 20 april, 18 mei en 15 juni

Minicursus Katholieke Liturgie

Drie avonden over ons vieren in de Kerk. Hoe verloopt het liturgisch jaar? Hoe verloopt een Eucharistieviering? Welke Bijbelteksten worden gelezen in de Mis?
Door Sam van Gent, stagiair
Zoom maandagavond 14, 21, 28 feb., 20.00 - 21.30 uur
Aanmelden bij pw Marlène Falke-de Hoogh: m.dehoogh@hotmail.com

En verder ...

De Lijkwade van Turijn

Elke week een belichten we een klein stukje van dit grote mysterieuze doek, Aanvang Do 20 jan. 20.00 - 20.25.

Door pastoor Smith via Zoom, Lodewijksite

Hopeloze heiligen

2e en 4e woe, 20.15 - 21.30 uur door pastoor Smith via Zoom, Lodewijksite
Heiligen voor hopeloze zaken: Judas - Rita - Thaddeus - Clemens Maria Hoffbauer 26 jan., Margaretha van Cortona 9 feb., Johannes de Deo 23 feb., Leonie Martin 9 mrt.

Bijbelstudie

Bijbelstudie iedere 4e donderdag van de maand van 20.00 - 22.00 uur door Mariëke Maes. Locatie is de pastorie van de Antoniuskerk. Opgave is niet nodig.

Positieve gezondheid en geloof

De pandemie heeft ons bewust gemaakt van het belang van gezondheid. Maar wat is dat eigenlijk en hoe ga je daar gelovig mee om? Huisarts diaken Paulus Falke neemt ons mee in het verstaan en de beleving van gezondheid.
3 en 16 feb. 20.00 - 21.30 uur via Zoom.
Aanmelden kan bij: Pw Marlène Falke-de Hoogh: m.dehoogh@hotmail.com

Drie Workshops regio Zuid en wie verder maar wil

Aanmelden bij pw Marlène Falke-de Hoogh m.dehoogh@hotmail.com

Assisteren bij de Eucharistieviering

Een opfriscursus of oefenochtend voor misdienaars en acolieten. Voor wie het al jaren doet of pas begint. Op zondag aansluitend aan de Mis in de Hartebrugkerk op 23 jan. van 12.30 u tot 13.30 u met een gezellige lunch. Onder leiding van pastoor Broeders en pw M. Falke.

Lector Tussen Bijbeltekst en lezer

Over de betekenis van tekst, stemgebruik en houding. Voor iedereen die voorleest in vieringen of dat zou willen doen. Een zaterdagochtend om ervaring uit te wisselen en van elkaar te leren o.l.v. M. Falke. In de Hartebrug 12 febr. van 10 tot 13.00 uur met een lichte lunch.

Daar vraagt u me wat

Kerkbezoekers stellen vaak vragen over het geloof, Kerk en actualiteit. De antwoorden weten we meestal wel, maar antwoorden geven is nog niet zo makkelijk. In drie avonden staan we met behulp van korte filmpjes stil bij het bestaan van God, Jezus, de Bijbel, de heilige Geest, de Kerk en gebed. Van 19.30 21.15 uur. Data volgen bij aanmelding

Volg je hart !

Ze hadden het maar makkelijk die Herders en Wijzen, ze wisten precies waar ze de stal moesten zoeken en wie ze daar zouden vinden. De wijzen zagen een ster en gingen op zoek naar het koningskind. De herders hoorden de Engelen zingen: 'Heden is jullie een redder geboren' en besloten naar Bethlehem te gaan.

In onze dagen is dat minder eenvoudig. Weten we de stal nog wel te vinden en wie of wat ze daar te zoeken hebben? Paus Franciscus noemt de Kerststal een gewaardeerd teken dat 'in beeld brengt hoe God is mens-geworden.'

Kwetsbaar als een pasgeboren baby, ons duidelijk makend dat Hij naar ieder van ons op zoek is om ons lief te hebben. Wij op onze beurt zijn uitgenodigd om op de liefde te antwoorden.

Geen ster en geen engelenzang, maar wij zijn wel uitgenodigd om te komen. Te komen om ons te laten raken door de kwetsbare liefde van het Kind, ons te laten verlichten door zijn Koningschap. Te midden van alles wat er gaande is, te ervaren dat we bemind zijn. Hoe bij de stal te komen? Is het naïef om te zeggen: 'Volg je hart?'

Pw Marlène Falke-de Hoogh